

ковъ пристигна отъ бѣломорския брѣгъ. Отъ години той ловѣше съ мрѣжа риба, караше я на пазаря въ близкия градъ и съ спечеленитѣ пари хранѣше семейството си. Когато гърцитѣ потопиха лодката му и отнѣха дървената му вехта кжща край брѣга, той натовари покжщнината си на една каруца, впрегна единствения си конь, прости се съ земята, гдето се бѣше родилъ, и потегли на северъ. Сгушени въ каруцата, подъ чергилото стояха Влади и майка му. Майката хълцаше, а Влади гълташе сълзитѣ си. Бѣше есень, когато минаха границата. Тракийци тъкмо бѣха привършили вършитбата. Гроздето зрѣеши по хълмоветѣ, а надъ жълтитѣ просени ниви врабчетата налитаха на орляци.

Бѣжанецътъ спрѣ каруцата предъ старата запустѣла воденица край Войводене, разпрегна коня и стовари покжщнината си на полянката. Запретнаха се и тримата, преградиха една стаичка подъ стрѣхата на воденицата, измазаха я и се наредиха. Тръгна рибарътъ Костадинъ отново да лови риба по Марица. Влади се записа въ селското училище, запозна се съ новитѣ си другарчета, и тѣ го обикнаха, защото бѣше весело и смѣло момче. Владевата майка шѣташе въ кжщи, събираше зимнина, кърпѣше рибарската мрѣжа.

— Мамо, — думаше ѝ Влади, — и днесъ видѣхъ една мома да носи на кобилица две кошници съ жълто грозде. Много ми се яде грозде, ние кога ще имаме?

— Потрай, чедо, — отвърщаше майката — догодина държавата ще ни даде малко земя и — ако се случи на нѣкой хълмъ — ще си посадимъ лозе все съ жълто грозде. Утре, когато тате ти тръгне на пазаръ да про-